بسم الله الرحمن الرحیم

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

گروه آموزش پزشکی

طرح دوره درس

طراحی، اجرا و ارزشیابی کارگاه‌های آموزشی

کلیه حقوق متعلق به دانشگاه علوم پزشکی کرمان است. هرگونه کپی یا بهره برداری منوط به اجازه این دانشگاه است.

۱. مشخصات و شناسنامه درس

نام درس	طراحی، اجرا و ارزشیابی کارگاه‌های آموزشی
رشته و مقطع	کارشناسی ارشد آموزش پزشکی
نیمسال ارائه	نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۶
تعداد واحد	۱ واحد
نوع واحد	کارگاهی
نحوه ارائه	حضوری
محل/بستر ارائه	مرکز توسعه آموزش پزشکی و بسترهای الکترونیکی دانشگاه حسب نیاز

۲. مشخصات اساتید مسئول

نام و نام خانوادگی	ایمیل
دکتر مهلا سلاجقه	mahla.salajegheh90@gmail.com

۳. توصیف درس

این درس با هدف آشنایی دانشجویان با مبانی نظری و عملی طراحی، اجرا و ارزشیابی کارگاه‌های آموزشی ارائه می‌شود. در این درس، کارگاه آموزشی به‌عنوان یکی از محیط‌های مؤثر یادگیری برای بزرگسالان مورد بررسی قرار می‌گیرد و دانشجویان با مبانی یادگیری تجربی و یادگیری بزرگسالان و کاربرد آن‌ها در طراحی کارگاه آموزشی آشنا می‌شوند. همچنین، مراحل طراحی و اجرای یک کارگاه آموزشی، نیازسنجی و شناخت شرکت‌کنندگان، تدوین اهداف، طراحی برنامه و زمان‌بندی، انتخاب روش‌ها و فنون آموزشی متناسب با اهداف و ویژگی‌های یادگیرندگان، نقش تسهیل‌گران و هماهنگ‌کنندگان، اقدامات قبل، حین و بعد از برگزاری کارگاه، برنامه‌ریزی اجرایی، مدیریت منابع و امکانات، برآورد هزینه‌ها و اصول ارزشیابی کارگاه مورد بحث قرار می‌گیرد.

۴. اهداف آموزشی

هدف کلی

انتظار می‌رود دانشجویان در پایان این درس، دانش و مهارت لازم برای طراحی، برنامه‌ریزی، اجرا و ارزشیابی یک کارگاه آموزشی مبتنی بر اصول یادگیری بزرگسالان و یادگیری تجربی را کسب کنند.

اهداف اختصاصی

الف) حیطه شناختی

انتظار می‌رود دانشجویان در پایان دوره بتوانند:

۱. مبانی نظری استفاده از کارگاه آموزشی به‌عنوان یک محیط یادگیری را توضیح دهند.
۲. اصول یادگیری تجربی و یادگیری بزرگسالان را در طراحی کارگاه آموزشی تشریح کنند.
۳. مراحل اصلی طراحی و اجرای یک کارگاه آموزشی را توضیح دهند.
۴. نیازهای آموزشی و ویژگی‌های شرکت‌کنندگان یک کارگاه را شناسایی و تحلیل کنند.

کلیه حقوق متعلق به دانشگاه علوم پزشکی کرمان است. هرگونه کپی یا بهره برداری منوط به اجازه این دانشگاه است.

۵. روش‌ها و فنون آموزشی متناسب با اهداف و ویژگی‌های شرکت‌کنندگان کارگاه را مقایسه کنند.
۶. نقش و وظایف تسهیل‌گران و هماهنگ‌کنندگان کارگاه را توضیح دهند.
۷. اقدامات لازم قبل، حین و بعد از برگزاری کارگاه را تبیین کنند.
۸. منابع، امکانات و هزینه‌های مورد نیاز برای برگزاری یک کارگاه را شناسایی کنند.
۹. روش‌ها و ابزارهای مناسب برای ارزشیابی کارگاه‌های آموزشی را شناسایی و مقایسه کنند.

ب) حیطه مهارتی

انتظار می‌رود دانشجویان در پایان دوره بتوانند:

۱. نیازهای آموزشی گروه هدف را تعیین و به نیازهای قابل آموزش تبدیل کنند.
۲. اهداف آموزشی یک کارگاه را تدوین کنند.
۳. برنامه و ساختار یک کارگاه آموزشی را طراحی کنند.
۴. مراحل و زمان‌بندی کارگاه را تنظیم کنند.
۵. روش‌ها و فنون آموزشی متناسب با اهداف کارگاه را انتخاب و در طراحی برنامه به‌کار گیرند.
۶. برنامه اجرایی و جدول زمان‌بندی کارگاه را تدوین کنند.
۷. امکانات، منابع و تجهیزات مورد نیاز کارگاه را پیش‌بینی و سازمان‌دهی کنند.

ج) حیطه نگرشی

انتظار می‌رود دانشجویان در پایان دوره:

۱. اهمیت توجه به نیازها، تجارب و ویژگی‌های یادگیرندگان بزرگسال را در طراحی کارگاه بپذیرند.
۲. نسبت به نقش مشارکت فعال شرکت‌کنندگان در فرایند یادگیری نگرش مثبت نشان دهند.
۳. مسئولیت‌پذیری حرفه‌ای در برنامه‌ریزی و اجرای کارگاه آموزشی را نشان دهند.
۴. اهمیت همکاری، کار گروهی و مشارکت در طراحی و اجرای کارگاه را درک و رعایت کنند.
۵. نسبت به دریافت و استفاده از بازخورد شرکت‌کنندگان و همکاران پذیرش نشان دهند.
۶. اهمیت ارزشیابی کارگاه و استفاده از نتایج آن برای بهبود مستمر برنامه را بپذیرند.

۵ .روش‌های یاددهی و یادگیری

با توجه به ماهیت کارگاهی درس، از ترکیبی از روش‌های یاددهی ـ یادگیری زیر استفاده خواهد شد:

- سخنرانی تعاملی
- بحث گروهی
- آموزش مبتنی بر مورد
- آموزش مبتنی بر حل مسئله
- کارگروهی و یادگیری مشارکتی
- آموزش مبتنی بر تیم
- ایفای نقش
- شبیه‌سازی
- تمرین و فعالیت عملی

کلیه حقوق متعلق به دانشگاه علوم پزشکی کرمان است. هرگونه کپی یا بهره برداری منوط به اجازه این دانشگاه است.

۶ .جدول زمان‌بندی و سرفصل جلسات

جلسه	عنوان/سرفصل	روش تدریس
۱	معارفه، ارائه طرح دوره، مفهوم و ویژگی‌های کارگاه آموزشی؛ کارگاه به‌عنوان محیط یادگیری؛ یادگیری بزرگسالان؛ یادگیری تجربی؛ نقش مشارکت فعال	سخنرانی تعاملی، بحث گروهی
۲	شناسایی گروه هدف؛ ویژگی‌ها و نیازهای شرکت‌کنندگان؛ نیازهای قابل آموزش؛ تدوین اهداف؛ طراحی ساختار و محتوای کارگاه	سخنرانی تعاملی، آموزش مبتنی بر مورد
۳	مراحل طراحی؛ توالی فعالیت‌ها؛ برنامه و ساختار کارگاه؛ زمان‌بندی؛ طراحی برنامه اجرایی	سخنرانی تعاملی، آموزش مبتنی بر مورد
۴	روش‌های فعال و مشارکتی؛ فنون آموزشی؛ تناسب روش با هدف، محتوا و مخاطب؛ طراحی فعالیت‌های یادگیری و روش کار در گروه های کوچک	سخنرانی تعاملی، آموزش مبتنی بر حل مسئله
۵	نقش تسهیل‌گر و هماهنگ‌کننده؛ مهارت‌های تسهیل‌گری؛ مدیریت مشارکت؛ تعامل با شرکت‌کنندگان؛ مدیریت اجرای کارگاه	ایفای نقش، شبیه‌سازی
۶	اقدامات قبل، حین و بعد از برگزاری؛ منابع انسانی؛ امکانات و تجهیزات؛ مواد مورد نیاز؛ بودجه‌بندی و هزینه‌ها؛ برنامه اجرایی	سخنرانی تعاملی، آموزش مبتنی بر حل مسئله
۷	ضرورت و نقش ارزشیابی؛ روش‌ها و ابزارهای ارزشیابی؛ جمع‌آوری بازخورد؛ تحلیل نظرات شرکت‌کنندگان؛ شناسایی نقاط قوت و زمینه‌های بهبود	سخنرانی تعاملی، آموزش مبتنی بر تیم
۸	ارائه و اجرای کارگاه‌های طراحی‌شده؛ ارزشیابی عملکرد؛ بازخورد؛ اصلاح و بهبود کارگاه	اجرای کارگاه، ارائه دانشجویان، ارزشیابی همتا و مدرس

۷ .تکالیف و پروژه‌های دانشجویان

الف) تکالیف دانشجویان

۱. مشارکت در فعالیت‌های کلاسی و تمرین‌های عملی
۲. انجام فعالیت نیازسنجی برای موضوع انتخابی کارگاه
۳. تدوین اهداف و طراحی ساختار کارگاه
۴. تهیه برنامه و جدول زمان‌بندی کارگاه
۵. انتخاب روش‌ها و فنون آموزشی متناسب با اهداف و مخاطبان
۶. تهیه برنامه اجرایی و چک‌لیست اقدامات قبل، حین و بعد از برگزاری کارگاه
۷. پیش‌بینی منابع، امکانات و تجهیزات و برآورد اولیه هزینه‌های کارگاه
۸. طراحی روش و ابزار مناسب برای ارزشیابی کارگاه
۹. ارائه و ارزشیابی پروژه نهایی کارگاه

ب) انتظارات از دانشجویان

- حضور منظم و مشارکت فعال در جلسات
- مطالعه منابع و محتوای تعیین‌شده طبق زمان‌بندی درس

کلیه حقوق متعلق به دانشگاه علوم پزشکی کرمان است. هرگونه کپی یا بهره برداری منوط به اجازه این دانشگاه است.

- انجام به‌موقع تکالیف و فعالیت‌های یادگیری
- مسئولیت‌پذیری در انجام فعالیت‌های فردی و گروهی
- مشارکت مؤثر به‌عنوان عضو تیم آموزشی
- رعایت کیفیت و زمان‌بندی در ارائه تکالیف و فعالیت‌ها
- مشارکت فعال در بحث‌ها، تمرین‌ها و فعالیت‌های عملی
- رعایت اصول حرفه‌ای در تعامل با مدرس و سایر دانشجویان
- تلاش برای خودآموزی و به‌روز نگه‌داشتن دانش و مهارت‌های مرتبط با آموزش

۸ .نحوه ارزشیابی دانشجو

ارزشیابی دانشجویان بر اساس ترکیبی از مشارکت، فعالیت‌های عملی و ارزشیابی پایانی انجام می‌شود.

۱- حضور، مشارکت فعال و فعالیت‌های کلاسی	٪۲۰
۲- تکالیف و فعالیت‌های عملی	٪۲۰
۳- آزمون	٪۶۰

۹ .منابع

- نادیا مشایخی، فریبا حقانی، بابک عشرتی. بررسی میزان رعایت اصول طراحی و اجرای کارگاه های آموزشی. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی. ۲۰۱۶. ۱۶: ۴۸۲-۴۹۳.
- Spagnoletti CL, Spencer AL, Bonnema RA, McNamara MC, McNeil MA. Workshop Preparation and Presentation: A Valuable Form of Scholarship for the Clinician-Educator. Journal of graduate medical education. 2013 Mar;5(1):155-6.
- Christodoulou M, Kachrilas S, Dina A, Bourdoumis A, Masood J, Buchholz N, Papatsoris A. How to conduct a successful workshop: The trainees' perspective. Arab journal of urology. 2014 Mar 1;12(1):12-4.

کلیه حقوق متعلق به دانشگاه علوم پزشکی کرمان است. هرگونه کپی یا بهره برداری منوط به اجازه این دانشگاه است.